

LAPPEENRANNAN TEKNILLINEN YLIOPISTO

Kauppatieteellinen tiedekunta

Yritysjuridiikka

Case:

**Yritysmuodon ja toimitilan omistuksen vaikutus
yksityislääkärin verotukseen.**

Kandidaatin tutkielma

Pietari Pentinsaari 0276833

2008

SISÄLLYS

1. Johdanto	2
1.1. Tutkimuksen rajaukset	3
2. Ammatinharjoittaja	4
2.1 Ammatinharjoituksen ominaispiirteet	4
2.2 Ammatinharjoittajan velvoitteet	5
2.2.1 Toiminnan aloittaminen	5
2.2.2 Kirjanpito velvollisuus	6
2.2.3 Toiminnan aikaiset päätökset ja toiminnan lopettaminen	6
2.3 Ammatinharjoittajan verotus	6
2.3.1 Toimitila verotuksessa	8
3. Yksityinen osakeyhtiö	9
3.1 Yksityisen osakeyhtiön ominaispiirteet	9
3.2 Yksityisen osakeyhtiön perustaminen	10
3.2.1 Rekisteröinti ja yritykseen siirtyvä omaisuus	10
3.2.2 Kirjanpito, tilintarkastus ja tilintarkastus	11
3.2.3 Toiminnan aikaiset päätökset ja lopettaminen	11
3.3 Yksityisen osakeyhtiön omistajan verotus	12
3.3.1 Toimitila verotuksessa	13
4. Verotusten vertailu	14
5. Johtopäätökset	22
6. Jatkotutkimus aiheita	25
LÄHTEET	26

1. Johdanto

Julkisessa keskustelussa on herännyt kysymys, onko oikein, että tietyt ammattiryhmät, kuten lääkärit ja juristit saavat harjoittaa ammattiaan toimien osakeyhtiönä. Näin ollen voidaan saavuttaa huomattavasti kevyempi verokohtelu verrattuna puhtaaseen ansiotuloverotukseen nähden? Tässä tutkimuksessa ei oteta kantaa tilanteen oikeellisuuteen, eikä siihen, onko tämä veronmaksajien tasapuolista kohtelua. Tämä kirjoitus on case-tutkimus, ja siinä yritetään saada selkeä vastaus kannattaako tutkimuksen kohdehenkilön toimia ammatinharjoittajana, vai harjoittaa ammattiaan osakeyhtiön muodossa. Tutkimuksen tarkoituksena on tuoda esille, kuinka suuri veroprosentuaalinen ero näiden vaihtoehtojen välillä todellisuudessa on. Tutkimusta varten on jouduttu tekemään tarkat rajoitteet, jotta vertailu olisi ylipäättänsä mahdollista, täten saadut tulokset eivät ole yleistettävissä kaikkiin tapauksiin.

Erityisenä ongelmana tutkimuksessa tarkastellaan miten toimitilan omistus/vuokraus vaikuttaa verotukseen. Tällä ongelman asettelulla halutaan vastata kysymyksiin: Tulisiko ammatinharjoittajan omistaa vai vuokrata toimitilansa, sekä saavutetaanko toimitilasuunnittelulla huomattavaa verotuksellista etua? Tutkimuksessa selvitetään onko kohdehenkilön edullisempaa ostaa toimitila velattomasti, vai hankkia se 100 % velalla. Näitä mahdollisuuksia tullaan tarkastelemaan sekä ammatinharjoittamisen että osakeyhtiön näkökannalta. Toimitilan omistamisen tiedetään lisäävän niin osakeyhtiön varallisuutta, että ammatinharjoittajan elinkeinotoimintaan kuuluvia varoja. Sillä voidaanko tämän kaltaisella verosuunnittelulla saavuttaa suurta etua, pyritään tuomaan jäljempänä esille.

Tutkimus perustuu yhden henkilön tilanteeseen, tämän takia tutkimuksessa on myöhemmin tehty rajaukset mukaillen kohdehenkilön ongelmaa. Rajoitukset eivät kuitenkaan vastaa täysin olevassa olevia realiteetteja, vaan ne on muokattu yksinkertaisemmiksi luvuiksi, jotta tulosten tulkitseminen olisi helpompaa. Kuten jo edellä mainittiin, ei vertailu edes muuten olisi ollut mahdollista.

Tutkimuksessa on tuotu esille erilaisuudet ammatinharjoittamisen ja osakeyhtiön välillä, jotta lukija saisi kattavan kuvan vaihtoehtoihin liittyvistä lainsäädännöistä, velvoitteista sekä oikeusvaikutuksista. Kirjoituksessa kerrotaan toiminnan aloittamiseen, itse harjoittamiseen ja lopulta toiminnan lopettamiseen liittyvät toimenpiteet, joita laki velvoittaa yrittäjän tekemään. Tutkimuksen lopussa vertaillaan vuositasoista verokohtelua eri tilanteissa, jotta saadaan selkeä vastaus veroedullisimmasta vaihtoehdosta, tutkimuksessa esitettyjen rajoitusten puitteissa.

1.1 Tutkimuksen rajaukset

Tutkimus on rajattu kohdehenkilön tämänhetkisillä tarpeilla ja resursseilla. Hän toimii yksin harjoittaen lääkärin ammattiaan, myyden asiantuntemustaan ja ammattitaitoaan. Työn luonteesta johtuen yhtiöön ei voida ottaa yhtiökumppania, sillä toiminta on täysin sidottu ammattia harjoittavaan henkilöön, eikä hänellä ole halua laajentaa toimintaansa. Tämän takia tässä tutkimuksessa ei selvitetä useamman lääkärin perustaman yrityksen verotusta. Kohdehenkilö on ilmoittanut olevansa kiinnostunut vertailusta osakeyhtiön ja nykyisen toimintamuotonsa välillä, joten tutkimus on keskittynyt näihin vaihtoehtoihin.

Henkilö on toiminut pitkään lääkärinä ja siirtynyt sittemmin yksityiselle sektorille. Nykyisin hän toimii ammatinharjoittajana. Tästä syystä tutkimuksessa painotetaan osakeyhtiön perustamiseen liittyviä toimenpiteitä ja vaatimuksia, jättämättä kuitenkaan vastaavia asioita huomioimatta ammatinharjoittamista käsittelevässä kappaleessa.

Oletuksena tässä tutkimuksessa pidetään, että ammatinharjoittajalla on mahdollisuus valita toimitilansa omistamisen tai vuokraamisen välillä. Näinhän ei aina tilanne ole, ja tämän takia ratkaisut eivät sinällään ole kaikille mahdollisia. Tutkimuksen sisältä missä laskelmissa on jätetty pois kuluja, kuten yrittäjän eläkelain (YEL) mukaista vakuutusta, internet- ja puhelinkuluja. Näiden mukaan ottaminen ei olisi muuttanut lopputuloksia, sillä niiden verotuksessa tehtävien vähennysten vaikutus on yhteneväinen kaikissa vaihtoehdoissa.

2. Ammatinharjoittaja

Ammatinharjoittajat suorittavat yleensä päätyötään ja saavat toiminnastaan pääosaisen toimeentulonsa. He ovat itsenäisiä luonnollisia henkilöitä, eivätkä ole muiden valvonnan/määräysten alaisia, kuten osakeyhtiössä taas joissain määrin ollaan enemmän. Kohdehenkilömmekin harjoittaa yksinomaan ammattiaan lääkärinä, ja saa toimeentulonsa tästä toiminnasta. (Airaksinen, M & Jauhiainen, J. 2000)

Ammatinharjoittamista voidaan pitää yksinkertaisimpana tapana yrittää. Tässä toimintatavassa yrittäjä säästyy erillisen yhtiön tuomilta velvoitteilta, kuten esimerkiksi tilintarkastusvelvoitteelta ja kahdenkertaiselta kirjanpidolta. Osittain edellä mainituista syistä ammatinharjoittamisesta on tullut erityisen suosittu tapa toimia yksityislääkärinä (Airaksinen, M & Jauhiainen, J. 2000 ja Suomen Lääkäriliitto. 2008)

2.1 Ammatinharjoituksen ominaispiirteet

Ammatinharjoittamisella tarkoitetaan sitä, että yrittäjä harjoittaa ammattiaan omaan lukuunsa, kantaen kaikki riskit, sekä tehden työn omiin nimiinsä. Ammatinharjoittaja ei tarvitse täten erityistä organisaatiota, kuten osakeyhtiötä, syntyviä vastuita varten, vaan sopimukset voidaan solmia suoraan hänen kanssaan. Huomioitavaa on, että kaikki sitoumukset jotka ammatinharjoittaja tekee, sitovat häntä itseään myös yksityiselämän puolella. (Airaksinen, M & Jauhiainen, J. 2000)

Koska ammatinharjoittaja vastaa itse kaikista velvoitteistaan voidaan tällaista toimintaa pitää periaatteessa riskipitoisempina, kuin esim. yrittäminen osakeyhtiö muodossa, sen tuoman rajoitetun vastuun suojassa. Vaikka Ammatinharjoittajan tulee kirjanpidossaan eritellä toiminnastaan saamansa tuotot ja kulut, on hän silti kaikella omaisuudellaan vastuussa ammatinharjoittamisesta aiheutuneista kuluista. Käänteisesti hänen ammatinharjoittamiseen liittyvä omaisuus katsotaan olevan vastuussa henkilökohtaisista sitoumuksistaan. Toiminnasta saadut tulot ovat välittömästi ammatinharjoittajan

käytettävissä hänen yksityistaloudessaan. Rahoituksen hankinta ei täten myöskään olennaisesti eroa yksityistalouden rahoituksen hankinnasta. Tämä aiheutuu edellä mainitusta henkilökohtaisesta vastuusta. (Airaksinen, M & Jauhiainen, J. 2000)

2.2 Ammatinharjoittajan velvoitteet lääkärintoiminnassa

Yksityislääkärin toimintaa koskevat säännökset ovat pääsääntöisesti koottu lakiin terveydenhuollon ammattihenkilöstä, sekä lakiin yksityisestä terveyden huollosta. Näissä laeissa määritetään tarkemmin vastuu, velvollisuus ym. Kysymyksiä, jotka liittyvät lääkärinä toimimiseen. Jäljempänä on koottu olennaisimmat tehtävät eri toiminnan vaiheisiin. Ammatinharjoittamisesta on useasti kuva, ettei sitä ole liiemmin säännelty laissa, mutta tämä ei pidä paikkaansa.

2.2.1 Toiminnan aloittaminen

Yksityislääkärin ammattia harjoittavalle aiheutuu toiminnastaan ilmoitus-, kirjanpito-, ja verovelvollisuus. Lääkärin on siis tehtävä ilmoitus lääninhallitukselle vastaanottotoiminnan aloittamisesta. Yllättävää on, ettei laissa ole erikseen määrätty, että lääkäri tarvitsisi luvan viranomaisilta toiminnan aloittamiseksi. Kontrolli lääkäreiden kelpoisuudesta kuuluukin pääsääntöisesti Terveydenhuollon oikeusturvakeskukselle TEO:lle. Verottajalle tehtävä perustamisilmoitus tehdään siihen olevalla perustamisilmoituslomakkeella. Tämän tehtyään hakija merkitään ennakkoperintärekisteriin, ja hän saa henkilökohtaisen Y-tunnuksen. Perustamisilmoitus on toimitettava myös kaupparekisteriin, jos elinkeinotoiminta on luvanvaraista, palvelukseen otetaan perheen ulkopuolinen henkilö tai toimintaa harrastetaan pysyvässä toimipaikassa. (Villa, S & Ossa, J & Saarnilehto, A. 2007, Villa, S. 2002 ja Suomen Lääkäriliitto. 2008)

2.2.2 Kirjanpito velvollisuus

Ammatinharjoittaja on veloitettu pitämään kirjanpitoa kirjanpitolain mukaisesti, hyvää kirjanpitoa noudattaen ja ilmoittamaan saamansa tulot verottajalle. Kirjanpitovelvollisuus kattaa vain ammatinharjoittamisen, ja sen ulkopuolelle jää esimerkiksi lääkärin yksityistalous. Yrittäjän ei tarvitse pitää KPL 7 luvun 1 pykälän mukaan kahdenkertaista kirjanpitoa. Yhdenkertaisessa kirjanpidossa liiketapahtumiksi katsotaan toiminnasta aiheutuvat, tai siihen kohdistuvat jo maksetut menot, jo saadut tulot, korot, sekä verot. Lisäksi on määritetty tavaroiden ja palveluiden oma käyttö, mutta se on lääkärin ammatin kohdalla erittäin vähäistä, jos edes mahdollista. (Villa, S & Ossa, J & Saarnilehto, A. 2007, Villa, S. 2002 ja Suomen Lääkäriliitto. 2008)

2.2.3 Toiminnan aikaiset päätökset ja toiminnan lopettaminen

Toisin kuin osakeyhtiössä ammatinharjoittajan ei tarvitse merkittävästikään päätöksistä tehdä pöytäkirjoja todisteeksi. Tämä siitä syystä ettei erillisiä päätäntäelimiä ole, vaan yrittäjä tekee yleensä henkilökohtaisesti toimintaansa liittyvät oikeustoimet. Tämä on hyvä esimerkki siitä että osakeyhtiötä valvotaan tarkemmin viranomaistentoimesta. (Airaksinen, M & Jauhiainen, J. 2000. ja Villa, S. 2002)

Lopettaessaan toimintansa yksityislääkärin tulee ilmoittaa lääninhallitukselle 30 päivän kuluessa toiminnan lopettamisesta. Ammatinharjoittajan tulee myös ilmoittaa toimintansa lopettamisesta verohallinnolle. Muita toimenpiteitä lopettaminen ei vaadi, ja omaisuus on välittömästi henkilön käytettävissä. (Suomen Lääkäriliitto. 2008.)

2.3 Ammatinharjoittajan verotus

Elinkeinoverolaki määrittelee ammatinharjoittamistoiminnan verotuksen, sillä elinkeinotoiminnalla tarkoitetaan yleisesti niin liike-, kuin ammattitoimintaa. Näitä ei ole lainsäädännössä erityisemmin eroteltu. Eroavuutena voidaan pitää sitä, että ammatinharjoittajan kirjanpidosta määräytyvä tuloslaskelma voidaan katsoa

maksuperusteiseksi. Ammatinharjoittajalle on tosin annettu myös mahdollisuus pitää kirjanpitoa ja tuloslaskelmansa suoriteperusteisesti. Itsenäisen terveydenhuollon ammattilaisen tulee toimittaa kirjanpidon lisäksi toiminnastaan toimintakertomus lääninhallitukseen. Toimituskertomuksesta on selvittävä mm. asiakasmäärä ja heidän käyntimääränsä. Yksityislääkärin pitämää kirjanpitoa voidaankin pitää pitkälti verotusaineiston keräämiseenä. (Villa, S & Ossa, J & Saarnilehto, A. 2007 ja Suomen Lääkäriliitto. 2008)

Veronalaista tuloa ammatinharjoittajalle ovat toiminnasta rahana saadut tulot, sekä rahanarvoiset etuudet. Veronalaiseksi katsotaan pääsääntöisesti vain jo toteutuneet, siis realisoituneet tulot. On huomioitavaa kuitenkin, ettei ammatinharjoittaja voi saada erikseen palkkaa, päiväkorvauksia, kilometrikorvauksia tai luontaisetuja, sillä hän saa vähentää todelliset toimintaan liittyvät kulut kirjanpidossaan. Verotuksessa katsotaan kaiken tulon olevan verollista, ellei tästä ole erikseen säädetty. Ammatinharjoittajan tekemän tilinpäätöksen tulee sisältää tuloslaskelman, erittelyn ammattia varten hankituista vaihto-omaisuudesta, ammattia varten hankitusta käyttöomaisuudesta (huom. Myös selvitys sen poistoista), erittelyn poistamattomista menoista ja niiden mahdollisista poistoista kyseisenä verovuonna. Lisäksi tulee tehdä luettelo ammattiin liittyvistä saamisista, varoista ja veloista. Vuotuisen poiston suuruus saa olla enintään 25 % kohteen arvosta. Jos käyttöomaisuuden hankintameno on enintään 850 euroa, voidaan hankintameno poistaa kokonaan verovuoden aikana. (Villa, S & Ossa, J & Saarnilehto, A. 2007 ja Suomen Lääkäriliitto. 2008)

Vähennyksiin ammatinharjoittaja voi verotuksessaan vähentää kulut, jotka ovat aiheutuneet tulon hankkimisesta. Tapauksissa jossa toiminnan säilyttämisestä on aiheutunut kuluja/menoja, ovat ne myös vähennys kelpoisia. Tällaisten kulujen tulee olla riittävästi yksilöityjä. Nämä kulut voivat esim. olla menoja (kuten toimitilan vuokrat), korkoja, poistoja tai veroja. (Villa, S & Ossa, J & Saarnilehto, A. 2007 ja Suomen Lääkäriliitto. 2008.)

Ammatinharjoittajan elinkeinotoiminnasta saama tulo jaetaan pääoma-, sekä ansiotuloon. Nämä tulot lisätään verotuksessa henkilön mahdollisiin muihin ansio- ja pääomatuloihin. Pääomatulosta maksetaan veroa pääomatuloveroprosentin mukaisesti, joka vuonna 2008 on 28 prosenttia. Ansiotulosta veroa maksetaan progressiivisen veroasteikon mukaisesti, aivan kuten normaalissa työsuhteessakin. Tämä asteikko vahvistetaan joka vuosi erikseen (myöhemmissä laskelmissa on käytetty vuoden 2008 vahvistettua tuloveroasteikkoa). Pääomatuloksi katsotaan 20 % vuotuista tuottoa vastaava määrä nettovarallisuuden arvosta. (Elinkeinonharjoittajan halutessa hän voi valita 10 % pääomatulo-osuudeksi). Jos elinkeinonharjoittajan varat ja velat ovat yhtä suuret, tai velat ylittävät varallisuuden, ei hänellä ole pääomatuloja lainkaan. (Villa, S & Ossa, J & Saarnilehto, A. 2007 ja Suomen Lääkäriliitto. 2008)

2.3.1 Toimitila verotuksessa

Toimitilan voidaan katsoa kuuluvan elinkeinotulonlähteeksi, jos se toimii yksinomaan/pääsääntöisesti toimintaa edesauttavasti. Tarkasteltavassa tilanteessa toimitilassa harjoitetaan yksinomaan ammattia, tilan toimiessa asiakkaiden vastaanottotilana. Toimitilan ollessa vuokrattuna ovat sen vuokramenot verotuksessa täysin vähennyskelpoisia. Toimitilan ollessa omistettu on sen kiinteistövero ja yhtiövastike vähennyskelpoisia verotuksessa. Jos toimitila on merkitty elinkeinotulonlähteeksi, saadaan sillä kasvatettua ammatinharjoittajan nettovarallisuutta. Tällaisessa tilanteessa yrittäjä voi hyötyä verotuksessa, sillä osa hänen tuloistaan verotetaan pääomatuloina (valinta 10, tai 20 % nettovarallisuuden arvosta). On siis huomattava, että toimitilan omistuksella ammatinharjoittaja pystyy vaikuttamaan verokohteluunsa. Esimerkki laskelma löytyy tutkimuksen myöhemmästä osiosta. (Villa, S & Ossa, J & Saarnilehto, A. 2007 ja Verohallituksen julkaisu.2007.)

3. Yksityinen osakeyhtiö

Vuoden 1993 pääomaverotusuudistuksen jälkeen yhä useammat mikroyritykset ovat toimineet osakeyhtiöinä. Vuoden 2005 tapahtuneen yritysverouudistuksen jälkeen tilanne on muuttunut, joissain tapauksissa entistä houkuttelevammaksi, toisissa entistä kannattamattommaksi. Tämän syynä on ollut muuttunut osinkoverotuslaki. Tutkimuksessa tarkastellaan tilannetta yksityisen osakeyhtiön verotuksen (myöh. osakeyhtiö) kannalta. Tämä siitä syystä, ettei julkinen osakeyhtiö tässä tapauksessa tule kysymykseen, liiketoiminnan pienuudesta, sekä tarkoitusperästä johtuen. (Niskakangas, H & al.2004.)

3.1 Yksityisen osakeyhtiön ominaispiirteet

Toisin kuin ammatinharjoittajana toimiessa, ovat osakeyhtiö ja sen osakkeenomistaja/omistajat erillisiä oikeushenkilöitä. Osakeyhtiön oikeudet ja velvollisuudet ovat eriytetty sen omistajan oikeuksista ja velvollisuuksista. Osakkaan voidaan katsoakin vastaavan yhtiön veloista, vain osakkeisiin sijoittamallaan rahalla. Tämä tarkoittaa, että yrityksen velkoja, sopimuskumppani ei voi vaatia osakasta toteuttamaan yhtiön velvoitteita tai sitoumuksia. Osakeyhtiötä pidetään myös pääomayhtiönä. Tämä siitä syystä, että yhtiö muodostaa omistajistaan erillään olevan varallisuuspiirin.(Villa, S. 2002 ja Villa, S & Ossa, J & Saarnilehto, A. 2007)

Osakeyhtiölle on myös määrätty rajoitetun vastuun vastapainoksi omaisuuden pysyvyys. Tällä tarkoitetaan että yhtiön omaisuuden palauttamista omistajille on rajoitettu. Osakkaat eivät voi palauttaa sijoittamaansa pääomaa ilman velkojansuojamenettelyssä saatua oikeutta tehdä näin. Yritys maksaa omistajilleen osinkoa suhteessa heidän omistusosuuteensa. Osingon jako onnistuu vain, jos yhtiö tuottaa voittoa. (Villa, S & Ossa, J & Saarnilehto, A. 2007 ja Airaksinen, M & Jauhiainen, J. 2000)

Osakeyhtiöllä on, sekä oikeuskelpoisuus, että oikeustoimikelpoisuus, osakeyhtiö voi siis olla itsenäisesti oikeudessa niin kantajana, kuin vastaajana. Täten osakeyhtiö voi omistaa ja hallita omaisuuttaan itsenäisesti. (Villa, S & Ossa, J & Saarnilehto, A. 2007)

3.2 Yksityisen osakeyhtiön perustaminen

Osakeyhtiön perustaminen on tapahtunut, kun kaikki osakeyhtiön perustajat ovat allekirjoittaneet perustamissopimuksen. Perustamissopimuksessa on ilmoitettava päivämäärä, osakkeiden omistajat, osakkeen hinta, osakkeen maksuaika, hallituksen jäsenet. Muita dokumentteja liittyen itse perustamistapahtumaan ovat perustamiskokouspöytäkirja, yhtiöjärjestys ehdotus, yhtiöjärjestys sekä hallituksen pöytäkirja. Yksityisen osakeyhtiön vähimmäispääoma on nykyisin 2 500 euroa. Aikaisemmin vähimmäispääoman summa oli 8 000 euroa, lakia muutettaessa lainsäätäjällä halusi madaltaa kynnystä perustaa osakeyhtiö. Nykyisen perustusilmoituksessa ei tarvitse kertoa tilintarkastajaa, muutos tuli voimaan uudessa tilintarkastuslaissa (1.7.2007). (Villa, S & Ossa, J & Saarnilehto, A. 2007 ja Veronmaksajat. 2008)

3.2.1 Rekisteröinti ja yritykseen siirtyvä omaisuus

Osakeyhtiö on rekisteröitävä kolmen kuukauden kuluttua sen perustamisesta. Rekisteröinti on toimitettava kaupparekisteriin määräajassa, raukeamisen uhalla. Laissa määrätään myös, että osakkeita on oltava minimissään yksi kappale. Ilmoitukseen on liitettävä vakuutus siitä, että perustamisessa on noudatettu lain mukaisia säännöksiä. Tämän vakuutuksen allekirjoittavat osakkeenomistajat ja toimitusjohtaja. Toisena liitteenä on oltava todistus osakkeiden maksamisesta. (Villa, S & Ossa, J & Saarnilehto, A. 2007 ja Villa, S. 2002)

Osakeyhtiötä perustettaessa, siihen siirrettävä omaisuus voi olla apporttiomaisuutta. Apporttiomaisuudella tarkoitetaan, muuta omaisuutta kuin rahaa. Tässä tapauksessa apporttiomaisuudeksi voitaisiin osoittaa osakkeenomistajan omistama toimitila, siirtäen

se osakeyhtiön nimiin. On otettava huomioon että toimitila arvioidaan sen todelliseen arvoon, sillä väärin arvostetusta apporttiomaisuudesta voi joutua vahingonkorvausvastuuseen. Apporttiomaisuudesta on laadittava asiakirja perustamissopimuksen liitteeksi. Liitteessä tulee ilmetä omaisuuden arvostamisessa käytetyt perusteet, seikat ja menetelmät. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että ammattilainen arvioi siirrettävän apportin sen käypään arvoon. Siirrettävä omaisuus tulee myös yksilöidä ja ilmoittaa sillä katettava merkintämaksu. Rekisteröinti-ilmoitukseen on otettava osaksi myös yhtiöjärjestys. Tässä asiakirjassa on käytävä ilmi yhtiön toiminimi, kotikunta, sekä toimiala. Yhtiön katsotaan syntyneen kun se on rekisteröity, yhtiö saavuttaa tuolloin oikeustoimikelpoisuuden, sekä oikeuskelpoisuuden. Ennen rekisteröintiä ei yritys voi olla osapuolena sopimuksissa ym. (Villa, S & Ossa, J & Saarnilehto, A. 2007 ja Villa, S. 2002)

3.2.2 Kirjanpito, tilinpäätös ja tilintarkastus

Toisinkuin ammatinharjoittajan osakeyhtiön on pidettävä kaksinkertaista kirjanpitoa. Siinä jokainen maksutapahtuma merkitään kahdelle tilille, toinen puoli kertoo miksi raha on liikkunut, ja toinen mitä tiliä on käytetty. Näihin merkintöihin perustuen yritys laatii tuloslaskelman ja taselaskelman, joista käy ilmi yhtiön taloudellinen tila. Tositteet, joihin laskelma perustuu, tulee Suomessa säilyttää 6 vuotta tilinpäätösvuodesta laskien. Tositteiden tulee myös olla numeroitu ja niissä tulee olla päivämäärä. Itse tilinpäätös tulee toimittaa 4 kuukauden sisällä tilikauden loppumisesta. Pienimmät yhteisöt (pois lukien yhdistykset) ovat vapautettu tilintarkastus velvoitteesta. Muissa tapauksissa tilintarkastaja tarkistaa kirjanpidon sekä muut laskelmat ja vahvistaa todistuksella niiden oikeellisuuden. (Verohallinto. 2008. ja Työ- ja elinkeino ministeriö. 2008.)

3.2.3 Toiminnan aikaiset päätökset ja lopettaminen

Yrityksen tehdään päätöksiä kolmella tasolla, ylin päätäntävalta yhtiökokouksella seuraavana hallitus ja lopulta toimitusjohtaja. Tapauksessamme kaikkea tätä valtaa käyttää yksi henkilö, yhtiön ainut omistaja. Tällä on toki myös vaikutusta

käsittelymäämmen tilanteeseen, sillä tärkeimmistä päätöksistä tulee laatia dokumentit, kuten esim. vuotuisesta yhtiökokouksesta, tulee laatia yhtiökokouksen pöytäkirja. Näitä dokumentteja saattaa esim. verottaja käyttää hyväkseen.

Osakeyhtiön lopettaminen vaatii myös erityisiä toimenpiteitä. Nämä ovat osittain erilaisia, kuin ammatinharjoittamisen lopettamiseen liittyvät edellä jo mainitut ilmoitukset. Lopettamisen tullessa ajankohtaiseksi laitetaan yhtiö selvitystilaan. Selvitystilalla tarkoitetaan tarkemmin toiminnan ja itse lopettamisen välistä aikakautta, jolloin selvitetään yhtiön varallisuustilanne. Toimenpide on määritelty seuraavasti: yhtiön selvitysmiesten valinta, selvitystilan alkamiseen johtaneen päätöksen ilmoitus rekisteröitäväksi, julkinen haaste velkojille, tilinpäätöksen tekeminen ja sen käsittely yhtiökokouksessa, yhtiön omaisuuden realisointi, velkojen maksu, loppu omaisuuden jako osakkeiden omistajille ja yhtiön purkuilmoitus rekisteriin. Käsiteltävässä tilanteessa tämän kaltaiset päätökset ja selvitykset on toki helppo tehdä, sillä omistajia on vain yksi eikä liiketoiminnan piirteisiin kuulu toiminnan rahoittamista velalla, jollei tällaiseksi katsota juuri toimitilan hankintaa lainarahalla. (Villa, S. 2002)

Edellä olevissa käsitellyt asiat voivat tapahtua tapauksessa tapahtua nopeastikin, sillä ammatinharjoittajan ollessa ainoa osakas, voidaan kokouksia ym. pitää lähinnä paperilla tapahtuneina muodollisuuksina. Onkin huomattava, että osakeyhtiönä toiminta muistuttaa tässä tapauksessa läheisesti ammatinharjoittamista, sillä ainut osakas voi lähes vapaasti päättää yrityksen toiminnasta, sitoumuksista ym.

3.3 Yksityisen osakeyhtiön omistajan verotus

Yksityisen osakeyhtiön omistajaa verotetaan seuraavasti. Hänen saamansa osingot ovat verovapaita 9 % asti matemaattisesti laskettavasta yhtiön arvosta. Tämän 9 % nettovarallisuuden ylittävästä osuudesta osakkeenomistaja joutuu maksamaan 70 % ansiotuloveroa. Joten 30 % on ylittävältä osuudelta edelleen verovapaata. Verovapaan osingon maksimi summa on 90 000 euroa. Yli tämän summan olevasta osingosta

verovelvollinen joutuu maksamaan 70 % pääomatuloveroa jättäen taas 30 % verovapaata osinkotuloa. (Niskakangas, H & al.2004)

Optimi tilanteessa yrityksen vapaa oma-pääoma olisi 1 000 000 euroa, josta omistaja voi nostaa osinkona 9 % nettovarallisuudesta. Täten yrityksen omistaja saisi verovapaasti 90 000 euroa. Tilanne on kuitenkin harvinainen yhden miehen yhtiöissä, sillä yrityksen varallisuuden kartuttaminen miljoonaan euroon, tai sen yli on vähintäänkin haastavaa.

Uudistetussa yritysverotuksessa, 2005 jälkeen, yhteisöverokantana on ollut 26 %, aiemmin yhteisöverokanta oli 29 %. Samanaikaisesti osakeyhtiön maksamaa veroa ei enää hyvitetä osingonsaajien verotuksessa. Voidaan siis luulla, että joissain tapauksissa osakeyhtiö toimii kannustimena kasvattaa toimintaa, tai lisätä työmäärää. Tämä siitä syystä, että veroaste on osakeyhtiölle aina 26 % ja varat voi jättää yritykseen sisään, kunnes yhtiö saavuttaa vero-optimi tilanteen, jolloin osinkoa voi jakaa ”verovapaasti” (lainausmerkeissä koska tästä summasta on maksettu 26 % veroa), edellä mainitun 90 000 euroa. Näin ei kuitenkaan ole tutkimuksen tilanteessa mahdollista, vaan kohdehenkilö haluaa säilyttää nykyisen tulotasonsa. Tästä syystä ei ole mahdollista jättää yritykseen varoja, vaan tulot jaetaan kokonaisuudessaan kyseisen vuoden osinkoina. Verosuunnittelua voi toteuttaa myös jakamalla tulon osittain maksettavaan palkkaan ja osinkoon.(Niskakangas, H & al.2004)

3.3.1 Toimitila verotuksessa

Tarkasteltavassa tilanteessa on harkittu yhtiön varallisuuteen asunnon liittämistä apporti omaisuutena, jolla saadaan yhtiön taseeseen nettovarallisuutta, jotta yhtiö voi jakaa toiminnastaan verovapaata osinkoa, verollisen ohella. Tämä onnistuu parhaiten, jos toimitila on hankittu velattomasti, sillä muuten verohyötyä ei saavuteta välittömästi, vaan se saavutetaan vasta vuosien kuluttua. Toimitilan ollessa hankittu velalla on yhtiöllä oikeus vähentää velasta aiheutuvat korkomenot verotuksessa. Tilanteessa jossa toimitila on vuokrattu saa yritys vähentää vuokratulot verotuksessaan.

4. Verotusten vertailu

Osakeyhtiön verotus:

Vaihtoehto 1

Tässä tilanteessa tarkastellaan tilannetta, jossa osakeyhtiöön apporttiomaisuutena siirtyvän toimitilan käypä arvo on 200 000 euroa. Tämä muodostaa kokonaan yhtiön nettovarallisuuden. Yrityksen verotettava tulo on menneeltä vuodelta 90 000 euroa. Koko tulos tullaan nostamaan yhtiöstä osinkona. Laskelmassa oletetaan, ettei yrityksen omistajalla ole muita ansiotuloja, eikä pääomatuloja.

Tulot	90 000eur	
Verot	23 400eur	(yhteisöveroprosentti 26 %)
Osingoksi jaettavaa	66 600eur	

Osakkaan verotus:

Osingon osuus	66 600eur	
Verovapaa osuus	18 000eur	(200 000 x 0.090 = 18 000eur)
Ylimenevä osuus	48 600eur	
Ansiotuloverotuksen osuus	34 020eur	(48 600 x 0.70=34 020eur)
Ansioveron osuus (v.2008)	10 243,18eur	(34 000eur 30,1 % yli menevältä 45,9 %)
Osakkaalle jäävä osuus	56 356,82eur	(18000+14 580+23 776.82=56 356.82eur)

Veroprosentti **n.37,38 %** (veroja yht. 33 643,18eur)

(Niskakangas, H & al.2004 ja Veronmaksajat. 2008)

Vaihtoehto 2

Toisessa tilanteessa toimitila hankitaan kokonaan 100 % bullet lainalla, jonka yhtiön omistaja takaa. (Bullet lainaa ei lyhennetä sen olemassa olon aikana, vaan siitä maksetaan aiheutuneet korkokulut.) Tilanteessa tarkastellaan miten koron vähennys vaikuttaa yhtiön verotukseen ja siten lopulliseen veron määräytymiseen. Yhtiöllä ei edelleenkään katsota olevan muuta omaisuutta, kuten ei 1 vaihtoehdossa.

Osakeyhtiön verotus:

Tulot	90 000eur	
Koron vähennys	10 978eur	(Euribor 12kk.5.489 % 10.10.2008)
Verotettava tulo	79 022eur	
Verot	20 545,72eur	(yhteisöveroprosentti 26 %)
Osingoksi jaettavaa	58 476,28eur	

Osakkaan verotus:

Osingon osuus	58 476,28eur	
Verovapaa osuus	225eur	(2 500 x 0,09=225eur)
Ansiotuloverotuksen osuus	40 775,90eur	(58 251,28 x 0,70=40775,90eur)
Ansioveron osuus (v.2008)	13 462,52eur	(40 000eur 32,7 % ylimenevä 49,3 %)
Osakkaalle jäävä osuus	44 936,12eur	(27 313,38+17 475,38 = 44788,76eur)

Veroprosentti **n.43,04 %** **(verot yht.34 008,24eur)**

(Niskakangas, H & al.2004 ja Veronmaksajat. 2008)

Vaihtoehto 3

Viimeisenä tarkasteltavassa tilanteessa yhtiö on vuokralla. Laskelmassa käytetty hinta, on arvio käyvästä vuokrasta Helsingin keskustan alueella. Käypä vuokra vastaavasta asunnosta on noin 800 euroa kuukaudessa. Hoitovastike on alueella vastaavissa asunnossa keskimäärin noin 100 euroa, jotta tutkimuksessa voidaan verrata vuokra-asunnon kuluja vastaavaan omistusasuntoon nähden, vähennetään nämä kiinteät kulut. Erotus $1000-100=900$ euroa kuukaudessa. Tätä lukua käytetään laskettaessa vuotuiset vuokramenot.

Osakeyhtiön verotus:

Tulot	90 000eur	
Vuokra menot	10 800eur	($900 \times 12 = 10800$ eur)
Verotettava tulo	79 200eur	
Verot	20 592,00eur	(yhteisöveroprosentti 26 %)
Osingoksi jaettavaa	58 608,00eur	

Osakkaan verotus:

Osingon osuus	58 608,00eur	
Verovapaa osuus	225,00eur	($2\ 500 \times 0,09 = 225,00$ eur)
Ansiotuloverotuksen osuus	41 025,60eur	($58\ 608,00 \times 0,70 = 41\ 025,60$ eur)
Ansioveron osuus (v.2008)	13 585,62eur	(40 000eur 32,7 % ylimenevä 49,3 %)
Osakkaalle jäävä osuus	45 247,38eur	($27\ 439,98 + 17\ 807,40 = 45247,38$ eur)

Veroprosentti **n.43,15 %** (verot yht.34 177,621eur)

(Niskakangas, H & al.2004 ja Veronmaksajat. 2008)

Edellä olevista laskelmista voidaan todeta, että veroprosenteissa on huomatta ero vaihtoehdon yksi ollessa huomattavasti kannattavampi verrattuna vaihtoehtoihin kaksi ja kolme, jotka käytännössä ovat samalla tasolla. Tulee myös huomata, että jälkimmäiset kaksi voivat vaihdella huomattavasti koron, tai vuokran noustessa, vaihtoehdon yksi ollessa niihin verrattuna pysyvämpi arvostukseltaan. Osakkaalle jäävässä osuudessa löytyy myös huomattava ero, jonka suuruusluokka selittyy vastaavalla korolla, vuokralla, ja vaihtoehdossa yksi saatavalla ”verovapaalla” osuudella.

Ammatinharjoittajan verotus:

Vaihtoehto 1

Kuten edellä, aluksi tarkastellaan tilannetta jossa ammatinharjoittaja omistaa toimitilan, ja se kuuluu hänen ammattiharjoittamisen netto varallisuuteen. Ammatinharjoittajalla on tällaisessa tilanteessa mahdollisuus valita verotetaanko hänen tuloistaan 20 %, tai 10 % pääomatulona. Kuten osakeyhtiön kohdalla oletetaan, että kyseinen toimitila on hinnaltaan 200 000euroa.

a) 20 % oletama

Tulot	90 000eur	
Pääomaverotettavaa	40 000eur	(200 000 x 0,20=40 000eur)
Pääomaveron osuus	11 200eur	(40 000 x 0,28=11 200eur)
Ansiotuloverotettavaa	50 000eur	(50 000eur vero 36 %)
Ansiotuloveron osuus	18 000eur	
Ammatinharjoittajalle jäävä osuus	60 800eur	
Veroprosentti	32,44 %	(verot yht.29 200eur)

(Niskakangas, H & al.2004 ja Veronmaksajat. 2008)

b) 10 % oletama

Tulot	90 000eur	
Pääomaverotettavaa	20 000eur	(200 000 x 0,10=20 000eur)
Pääomaveron osuus	5 600eur	(20 000 x 0,28=5600eur)
Ansiotuloverotettavaa	70 000eur	(70 000eur vero 40,2 %)
Ansiotuloveron osuus	28 140eur	
Ammatinharjoittajalle jäävä osuus	56 260eur	

Veroprosentti**37,49 %**

(verot yht.33 740eur)

(Niskakangas, H & al.2004 ja Veronmaksajat. 2008)

Edellä olevista laskelmista voidaan vetää johtopäätös jonka mukaan, tällaisessa tilanteessa ammatinharjoittajan kannattaa ehdottomasti hyödyntää 20 % mukainen pääomaverotus.

Vaihtoehto 2

Toisessa vaihtoehdossa ammatinharjoittaja ostaa asunnon lainalla, joten hänellä ei ole tuolloin nettovarallisuutta, eikä täten mahdollisuutta saada verotettua osaa tuloistaan pääomatulona. Tässä pidetään edelleen oletuksena, ettei muulla kiinteällä omaisuudella ole merkittävää taloudellista arvoa.

Tulot	90 000eur	
Koron vähennys	10 978eur	(Euribor 12kk.5.489 % 10.10.2008)
Ansiotuloverotettavaa	79 022eur	
Ansiotuloveron osuus	33 255,34eur	(78 000 vero 41,9 % yli 56,1 %)
Ammatinharjoittajalle jäävä osuus	45 766,66eur	

Veroprosentti**42,08 %**

(verot yht.33 255,34eur)

(Niskakangas, H & al.2004 ja Veronmaksajat. 2008)

Vaihtoehto 3

Viimeisenä vaihtoehtona tutkitaan vuokratoimitilan vaikutusta ammatinharjoittajan verotukseen.

Tulot	90 000eur	
Vuokra menot	10 800eur	(900x12=10800eur)
Ansioverotettava tulo	79 200eur	
Ansiotuloveron osuus	33 355,20eur	(78 000 vero 41,9 % yli 56,1 %)
Ammatinharjoittajalle jäävä osuus	45 844,80eur	
Veroprosentti	42,12 %	(verot yht.33 355,20eur)

(Niskakangas, H & al.2004 ja Veronmaksajat. 2008)

Näistä laskelmista voidaan todeta samaa, kuin laskelmista osakeyhtiönkin kohdalla. Toimitilan vuokraamisella, tai omistamisella velalla ei saavuteta erityisempää verohyötyä.

Koska osakeyhtiöllä on mahdollisuus jättää omaisuutta sisäänsä, toisin kuin ammatinharjoittajalla, lasketaan missä vaiheessa osakeyhtiön vaihtoehdon 1 verotus tulisi kevyemmäksi, kuin ammatinharjoittajan verotus vaihtoehdossa 1, olettamassa a). Tutkittaessa asiaa on yhtiön varallisuutta nostettava noin 360 000 euroon, jotta osakeyhtiön kokonaisverotus olisi sama kuin ammatinharjoittajan veroprosentti laskelmassa 1.

Osakeyhtiön verotus:

Tulot	90 000eur	
Verot	23 400eur	(yhteisöveroprosentti 26 %)
Osingoksi jaettavaa	66 600eur	

Osakkaan verotus:

Osingon osuus	66 600eur	
Verovapaa osuus	32 400eur	$((200\ 000+160\ 000) \times 0,090 = 32\ 400\text{eur})$
Ylimenevä osuus	34 200eur	
Ansiotuloverotuksen osuus	23 940eur	$(34\ 200 \times 0,70 = 23\ 940\text{eur})$
Ansioveron osuus (v.2008)	5 635,48eur	$(22\ 000\text{eur} \times 22,6\% \text{ yli menevältä } 34,2\%)$
Osakkaalle jäävä osuus	60 964,52eur	$(66\ 600 - 5\ 635,48 = 60\ 964,52\text{eur})$

Veroprosentti **n. 32,26 %** (veroja yht. 29 035,48eur)

(Niskakangas, H & al.2004 ja Veronmaksajat. 2008)

5. Johtopäätökset

Edellä olevien yksinkertaistettujen laskelmien perusteella voidaan todeta, että lääkärin joka ei pysty, tai ole halukas jättämään osaa tuloistaan yritykseensä, ei kannata toimia osakeyhtiönä. Hänen on verotuksellisesti järkevämpää toimia ammatinharjoittajana. Jos taas on mahdollista kerryttää pääomaa yrityksen sisälle, saavutetaan koko ajan verooptimia, jolloin, verokannaksi pikkuhiljaa saavutettaisiin 26 %. Tämä tietysti voidaan saavuttaa jo aivan yrityksen alussa, jos yritykseen siirrettävä varallisuus on tarpeeksi suuri. Toimitilan lisäksi, muuta merkittävää omaisuutta voisi lääkäreillä, omasta erikoisalasta riippuen, olla esimerkiksi arvokkaat koneet kuten, röntgenlaite tai muut vastaavat. Toki näistä poistojen yhteydessä vähenee arvoa, joten tilalle tulee hankia uutta korvaavaa varallisuutta, jotta yrityksen arvo säilyisi lähempänä optimia.

Toimiminen ammatinharjoittajana on esimerkkitapauksessamme verotuksellisesti kannattavampi vaihtoehto kuin osakeyhtiönä toimiminen, sillä ammatinharjoittajana kohdehenkilömme voi hyödyntää ammatinharjoittamiseen kuuluvan omaisuuden sallimaa pääomaverotusta. Tällä saavutettu verohyöty on suurempi verrattuna osakeyhtiöön, jonka varallisuus olisi vastaavalla tasolla. Osakeyhtiön varallisuuden tulisi laskelmien valossa olla noin 160 000 euroa enemmän, kuin ammatinharjoittamiseen kuuluva varallisuuden, jotta saavutettaisiin vastaava verotustaso. On yllättävää kuinka suuren eron toimitilan omistuksen suunnittelulla voi saavuttaa. Arvioitaessa kokonaisuutta tulee vaihtoehtoiset tulot ottaa huomioon. Tällaisia vaihtoehtoisia tuloja ovat mahdolliset osingot ja arvonnousut, jotka voidaan saavuttaa sijoittamalla toimitilaan sitoutunut pääoma esim. pörssiosakkeisiin.

Ammatinharjoittamisen puolesta puhuu lisäksi yksinkertainen kirjanpito, toiminnan helppous ja tulojen/varojen käyttömahdollisuus välittömästi ammatinharjoittajan yksityiselämän puolella. Kiteytetysti: ammatinharjoittamista ei ole säädelty lainsäätäjän taholta yhtä tiukasti kuin osakeyhtiöitä.

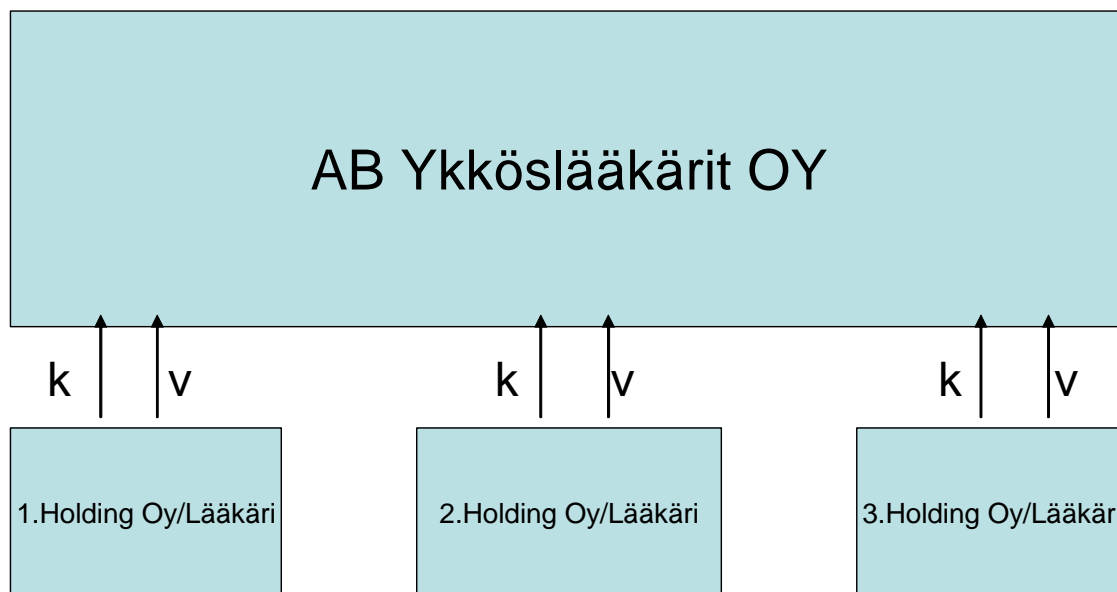
Tilanteessa jossa henkilöllä ei ole mahdollisuutta sijoittaa toimintaansa alkupääomaa, osoittautui ammatinharjoittaminen myös verotuksellisesti kannattavammaksi. Henkilön saadessa tilanteessa säästöjä tulee osakeyhtiö pidemmällä aikavälillä kannattavammaksi. Tämä siitä syystä, että yhtiöön kertynyt omaisuus mahdollistaa verovapaan osingon nostamisen. Riskinä ammatinharjoittamisessa on yksityistalouden vaarantuminen, koska ammatinharjoittaja on myös yksityiselämän omaisuudellaan vastuussa ammatinharjoittamisesta syntyneistä kuluista ja veloista.

6. Jatkotutkimus aiheita

Kuten alussa kirjoitettiin, on julkisuudessa esiintynyt keskustelua, onko tietyillä lääkärintyökalaisilla ammattiryhmillä oikeus saada osa tuloistaan osinkojen kautta. Asia on noussut myös esille eduskunnassa, valtiovarainministeri Jyrki Katainen on kommentoinut kysymystä kyselytunnilla, kertoen, että asiaa on selvitetty, mutta pikaisia ja helppoja ratkaisuja ei tällä hetkellä ole olemassa. Mietintää ovat myös herättäneet erityisesti useamman lääkärin yritykset, joiden osakkaat nostavat osan tuloistaan (joissain tilanteessa jopa koko tulonsa) osinkoina yrityksestä. Osinkojen perusteena on joissain tapauksissa käytetty vähintäänkin kyseenalaista menetelmää, jakaa osinkoa osakesarjakohtaisesti. Korkein hallinto-oikeus on katsonut 5.2.2008 antamassaan ennakkopäätöksessään, nykyisen lainsäädännön mahdollistavan tämän kaltaisen osingonjaon. (PricewaterhouseCoopers. 2008 ja Parliament of Finland. 2008)

Verotus on joissain tapauksissa järjestetty siten, että perustettavan yrityksen osakkeet jakaantuvat perusosakesarjaan, sekä jokaisen osakkaan omaan vastaanotto-osakesarjaan. Osingot määräytyvät yksittäisen lääkärin omistaman vastaanotto-osakesarjan tulojen perusteella, sekä kantaosakkeiden hallintotoiminnan tuloksesta. Jotkut osakkaista perustivat osuuttaan varten holding osakeyhtiön, jonka välityksellä he hallinnoivat osuuttaan yhtiöstä. Korkein hallinto oikeus katsoi päätännässään, että koska yhtiöjärjestyksessä oli tarkoin määritetty osingon peruste, sekä yhtiöjärjestyksessä oli määrätty laskentatoimen suorittamisesta ja siihen käytettävästä tavasta, jossa kunkin osakesarjan tuottama tulos on todistettavissa, oli osingonjakaminen lainmukaista. (PricewaterhouseCoopers. 2008.)

K= Kantaosakesarjan omistus, tämän tulos tulee hallinnointitoiminnasta

V= Vastaanottosarjan omistus, tämän tulos tulee lääkärin vastaanotto toiminnasta

(Mukailtu PricewaterhouseCoopers. 2008.)

Onko lain säätäjän tarkoituksena ollut, että jotkut ammattiryhmät voivat nostaa osinkona tulonsa? Saati onko tämänkaltainen kohtelu tasapuolista kaikkia veronmaksajia kohtaan? On yllättävää, että huomio on erityisesti keskittynyt lääkäreihin, sillä ovathan asianajajat ja tilintarkastajat toimineet näin jo vuosia. Herääkin kysymys tuleeko vastaava toiminta laajenemaan eri ammattiryhmiin, ja perustavatko, esimerkiksi terveydenhuollon saralla, sairaanhoitajat seuraavaksi vastaavia yrityksiä. Tämä nouseekin jatkotutkimuksia silmällä pitäen esille. (Parliament of Finland. 2008 ja Turun Sanomat. 2007.)

LÄHTEET

Airaksinen, M & Jauhiainen, J. 2000. Suomen Yhtiöoikeus.
Helsinki: WSLT

Niskakangas, H & al.2004. Verouudistus 2005. 2.painos.
Helsinki: WSOY

Parliament of Finland. 2008. Lääkäriyhtiöiden verotus puhutti kyselytunnilla.
[Verkkodokumentti]. [Viitattu 13.11.2008]
Saatavilla <http://web.eduskunta.fi/Resource.phx/pubman/templates/1.htx?id=1602>

PricewaterhouseCoopers. 2008. Korkein hallinto-oikeus hyväksyi osakesarjakohtaisen
varojen jaon
[Verkkodokumentti]. [Viitattu 13.11.2008]
http://www.pwc.com/fi/fin/about/svcs/verokons/osakesarjakohtainen_varojen_jako_0208.pdf

Suomen Lääkäriliitto. 2008. Ammatinharjoittajan opas.
Helsinki: Yliopistopaino

Turun Sanomat. 2007. Verottaja hakee linjausta lääkäfirmojen osinkoihin
[Verkkodokumentti]. [Viitattu 13.11.2008]
<http://www.turunsanomat.fi/?ts=1,3:1000:0:0,4:1:0:1:2007-12-23,104:1:506698,1:0:0:0:0:0:>

Työ- ja elinkeino ministeriö. 2008.
[Verkkodokumentti]. [Viitattu 18.11.2008]
Saatavilla <http://www.tem.fi/index.phtml?s=1946>

Verohallinto. 2008. Osakeyhtiö / Kirjanpito ja tilintarkastus.

[Verkkodokumentti]. [Viitattu 18.11.2008]

Saatavilla <http://www.vero.fi/default.asp?article=3246&language=FIN>

Verohallituksen julkaisu 56.07.2007. Liikkeen- tai ammatinharjoittajan verotus

Veroilmoituksen täyttöohjeet

[Verkkodokumentti]. [Viitattu 30.9.2008]

Saatavilla <http://www.vero.fi/nc/doc/download.asp?id=5915;172163>

Veronmaksajat. 2008. Tuloveroprosentit eri tulotasoilla vuonna 2008.

[Verkkodokumentti]. [Viitattu 9.10.2008]

Saatavilla <http://www.veronmaksajat.fi/fi-FI/tutkimukset/jatilastot/tuloverotus/palkansaajanveroaste2008/>

Villa, S. 2002. Henkilöyhtiöt ja Osakeyhtiö. 2., uudistettu painos

Helsinki: Talentum

Villa, S & Ossa, J & Saarnilehto, A. 2007. Yritysmuodot: toiminta, rahoitus ja verotus.

Helsinki: WSOYpro